

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodniške ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 210.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. septembra 1896.

Letnik XXIV.

## „Slov. Narod“ in — jugoslovanski klub.

„Narodova“ stranka postala je povodom kandidature dr. Susteršiča zopet „narodna“. S to mislijo smo djali iz rok sobotni „Narod“, ko smo prebrali njegov uvodni članek.

Skrb za narodne svetinje prešinja zopet gospode nam nasprotnne stranke, ki so se v polupretoklem času zvezali z najhujšimi nasprotniki našega naroda, ki so se tesno oklenili barona Schwegelna ter volili dr. Schafferja v deželni šolski svet, samo zato, ker menda ta dva gospoda in njihova stranka branijo provice našega naroda. Tako je bilo v polupretoklem času. Sedaj pred volitvami pa mora „Narod“ svojim vernim čitateljem zopet vdariti na narodno struno, meneč, da so že zdavnej pozabili, kako je pred par meseci zagovarjal slovenskemu narodu tolikanj škodljivo in nenaravno zvezo z nemškutarskimi kranjskimi liberalci. Sobotni „Narod“ piše med drugim: „Ta kandidatura je navidezno težko umljiva, a dejanski je povsem jasna in ima največji splošno narodni pomen... Parlamentarni položaj na Dunaju je tak, da je združenje vseh jugoslovanskih poslancev postalo akutno vprašanje. Slovenci in Hrvati so jedini v tem, da je združenje neizogibno potrebno in tudi v vrstah naših nasprotnikov pridobiva ta ideja čedalje več pristašev, čeprav se je „Slovenec“ proti njej izrekel. — Ali ta ideja ni vseh enemu, ki ima v svoji stranki odločilno besedo, njen nasprotnik je — ljubljanski knezoškof. — Skof hoče s kandidaturo dr. Susteršiča preprečiti združenje jugoslovanskih poslancev v jeden klub. Znano mu je, da Susteršič nima ne iskre pravega

narodnega prepričanja... Mi smo prepričani, da je dr. Susteršič človek, ki je sposoben prepričati zjedinenje jugoslovanskih državnih poslancev.“

Tako sobotni „Narod“! Glejte, kako narodni, kako vseslovenski so postali kar čez noč gospodje radikalei. Njim, kateri so pred par meseci v svoji ožji Kranjski domovini prodali svojo narodnost za lečnato jed deželnega odbornštva, postal je sedaj kar naenkrat jugoslovanski klub v državnem zboru na Dunaju ideal, katerega jim pa more uničiti samo dr. Susteršič, ako pride v zbornico.

On sam bo tista zagozda med jugoslovanskimi poslanci, ki bo vzrok, da bo zjedinenje povsem nemogoče. — Dr. Susteršič naj se napredni gospodi le prav lepo zahvali za to priznanje, ki ga mu že naprej daje s tem, da le samo njegovi osebi pripisuje tolik pomen, ako pride na Dunaj. — Mi se samo drznemo vprašati naše nasprotnike, kaj pa bo z vašo domačo liberalno zvezo, ako boste zopet tako glasno začeli obirati narodne strune, ako bodo vaši privrženci na Dunaju v jugoslovanskem klubu zidali to, kar jim bosta dr. Tavčar in I. Hribar v Ljubljani podirala?

Ali menite, da vam bosta baron Schwegel in dr. Schaffer res tako plesala, kakor jima boste vi godli?

Ali imate ta dva gospoda res za tako kratkovidna, da vas bosta doma na Kranjskem podpirala, ako jima boste na Dunaju metali polena pod noge. — Zato je po našem mnenju „jugoslovanski klub“ Narodovcem samo volilni manever. Dr. Tavčarju in njegovi stranki so glede intenzivnega delovanja na narodnem, vseslovenskem polju roke toliko časa zvezane, dokler traja njihov kompromis z našimi do-

mačimi nemškimi liberalci. Tega pa ne bodo nikdar pustili, ker imajo vedno pred očmi strašilo — katoliško narodne stranke.

Sicer pa slednjič izjavljamo, da si nobeden državni poslanec katoliško narodne stranke ne bode pomišljal stopiti v napominani klub, ako se ta ne bode osnoval na izključno narodni podlagi, temveč si bode poleg te postavil v svoj program, odločno braniti tudi katoliška načela, katera naša stranka zagovarja že od svojega početka.

Na druge gorostasne konkluzije sobotnega Narodovega članka, katere je mogla roditi le razdražena in razgreta domišljija člankarjeva, ne odgovarjamo, ker se nam zdi popolnoma nepotrebno.

## Elementarne nesreče in potovanja na milenijsko razstavo.

Iz Zagreba, 8. sept.

Ze dolgo let ni bila Hrvatska zadeta od tolikih elementarnih neizgledov kolikor letos. Ze lanska velika poplava je zadala posebno Posavini grozen udarec. A niso se še zacelile rane siromašnih posestnikov, zadane od te poplave, pride že druga huda uima: prašičja kuga. Na tisoče in tisoče glav svinj je poginilo ali pa bilo pobitih vsled zapovedi oblasti. — Svinjoreja, ki se je bila na Hrvatskem v novešem času prav lepo razvila, je vsled kuge silno nazadovala. Mnoga gospodarska družina je popolnoma propala vsled te nesreče, ki ni prenehala še do danes. Po teh hudih skušnjah se je narod nadjal dobre letine, pa mislil, da bode mogel deloma pokriti svoje najpotrebnejše stroške z dohodki od poljedeljstva in vinogradarstva. Ali tudi v tem se je

## LISTEK.

### S turškega dvora.

(Priobčil Tihomil.)

II.

Nedavno je v Carigradu izšla zanimiva knjižica o turškem dvoru, ki v marsičem pojasnjuje „turško gospodarstvo“. Pisatelj pripoveduje, da so izprva evropski poslaniki bivali v takozvanem Eldži-hanu v Stambulu. To poslopje je l. 1865 pogorelo; na istem mestu je dandanes državna tiskarna. Poslopje je bilo zidano v četrkotlji z velikim dvoriščem v sredi; sobe so bile prave beznice, obokane, z jednim oknom, polne nesnage; pri tleh so bili konjski hlevi. Vhode so strogo stražili janičarji.

Po sklenjenem miru v Pažarovcu (1718) so avstrijski poslaniki stanovali izven mesta v Makriköju, pozneje v židovskem oddelku in koncem minulega stoletja v Peri. Ko je prenehala beneška republika, preselili so se avstrijski veleposlaniki v beneško palačo na strmini za Pero. V Stambulu, najprvo v Eldži-hanu, pozneje v Fanarju, so bivali zastopniki Moldavije, Valahije, Dubrovnika in Sedmograškega. Francoski poslanik, poljski agent in beneški baillo so domovali v Peri in Galati.

Veleposlaniki so le z veliko težavo in darili mogli priti pred obličje sultanovo ali mogočnega velikega vezirja. Posebno znani veliki vezir Kara Mustafa je zahteval visoke darove. Vsak poslanik je moral prinesiti saboj „častni dar“; Turki ga imenujejo karadž. Ti darovi so bili navadno mazilo za

sultane in vezirje. Dunajski kralj, kakor so Turki imenovali nemške cesarje, je imel že določen častni dar, in sicer 80.000 srebrnjakov za sultana, 18.000 srebrnjakov za velikega vezirja in 11.000 za ostale dvorne dostojanstvenike, dalje število ur, ogledal, pisalnega orodja in druge srebrnine. Perzijski poslanik je moral pri vsakem važnejšem opravku prinesiti sultanu 100 bal svile, 120 zobrovih, 12 črnih lesičjih, 40 risjih kož, 260 komadov dragocenega blaga za obleke, 60 gotovih oblek od svetle svile, 200 ovratnikov itd.

Ob avdienci so v slovesnem sprevodu nosili častna darila ter jih razstavili v serajlu. Poslanika so spremljali dragomani in častno spremstvo. Pri drugih vratih v serajl, bab-i-selam imenovanih, katerih prag je smel le sultan prestopiti, moral se je poslanik ustaviti ter navadno čakati v slaboznani rabljevi sobi. Odtod je sultanov komornik peljal poslanika med janičarji čez dvorišče do sultanovega stanovanja, kjer so čakali štirje čavži; dva sta zgrabila poslanika za roke, druga dva pa sta ga potisnila na tla, da je pokleknil pred sultanom ter mu poljubil obleko. Po tej neprijetni telovadbi je moral poslanik vstati, stopiti nekaj korakov nazaj ter stojé izraziti svojo prošnjo, katero je tolmač najprvo stavek za stavkom narekoval velikemu vezirju, ta pa jo je ob kratkem ponovil sultanu, ki je sedel na vzvišenem sedežu med svojimi prvimi svetovalci. Sultan na nagovor navadno ni odgovarjal, temveč ukazal velikemu vezirju: „Naš lala naj odgovarja“. Na odgovor je moral poslanik čakati osem dnij.

Po dvornem obredniku ni smel noben poslanik z mečem ob strani stopiti pred sultana. Ko je n. pr. francoski poslanik Ferriol d' Argental hotel z mečem iti pred padišaha, ga sultan deset let ni več hotel vsprejeti.

Po vsprejemu so poslanika peljali v obednico k zajutreku; po turški navadi se je moral poslanik uvesti na tla k nizki mizi, na kateri so mu predložili riža, sadja in sladkorne vode; le cesarskega veleposlanika so počastili z ribami. Ko je poslanik vstal od „bogato pogrnjene“ mize, skočili so čavži in drugi sluge na ostale jedi kakor lačni krokarji.

Sultan je vsakemu poslaniku podaril časten kožuh od zobrovih kož, spremstvu pa razna oblačila; pozneje je bil do leta 1772 v navadi kot darilo kaftan.

Evropski poslaniki so imeli na turškem dvoru kaj neprijetno življenje, kajti so morali požirati surovosti in zaničevanja. V onih časih je le Turčija napovedavala vojsko in poslanika dotične države zaprla v ječo, navadno v znani trdnjavi Yedi-kula v Stambulu. Tako je še pred sto leti (od 1798 do 1802) francoski veleposlanik moral v ječo, ko je Napoleon napal Egipt in je Turčija Francozom napovedala vojsko.

Lasky, veleposlanik Ferdinanda I., je 7. novembra 1540 stopil pred sultana Sulejmana. Ta se zadere nad njim: „Ali si povedal svojemu gospodu, da je Ogerska moja država? Kaj on išče ondi?“ Nato je sultan Avstrijem napovedal vojsko, veleposlanika pa zaprl; ob nedeljah je smel v cerkev

prevaril. Velik del naših najlepših vinogradov je popolnoma uničenih po strašnih nevihtah, ki so besnile po vseh krajih naše širne domovine. Tako je pokončana po toči skoro vsa belovarska županija, pokončane so krasne vinske gorice okoli Broda in Djakova v Slavoniji, kjer cenijo škodo čez 1 milijon. Tudi že tako siromašnemu Zagorju ni toča prizanesla ter je na mnogih krajih vse zbila.

Razun tega je pa voda vsled groznih nalivov pokončala velik del letnih pridelkov na polju in livadah. Na tisoče in tisoče stotov sena in otave je vsled vednega deževja segnilo in tako propalo. — Narod gleda s strahom v prihodnost in to tem bolj, ker se zanj ni zavzela do zdaj nobena oblast.

Povsodi, kjer se zgode take nesreče, gledajo oblasti, da se narodu pomore na kakoršenkoli način. Pri nas se o tem zdaj ne misli, a ne bode se tudi kasneje, kakor nas uči dosedanja žalostna skušnja. V Avstriji poskrbijo v takih slučajih politične oblasti, da se narodu pomore in da se vsaj davki odpišejo. Če je nesreča posebno velika, zavzemo se tudi drž. poslanci za svoje volilne kotare in izposlujejo pri vladi pomoč za narod. Hrvatski poslanci na to niti ne mislijo, niti se o takih stvareh razpravlja v saboru. Pa če se že tudi kaj podvzame, ostane po navadi vse brez uspeha, ker se oblasti za to ne zanimajo. Tako je deželna vlada dovolila, da se pobirajo prinosi za belovarske točarje po celej deželi, ali dozda se ni še nič zbralo, ker politične oblasti zdaj nimajo časa baviti se s takimi zadevami, nego s potovanjem na milenijsko razstavo.

Vse kar leze in gre izmej službenega sveta, vse misli zdaj le na to potovanje. Dočim so slavonske županije v tem pogledu že storile to svojo dolžnost, vrše jo te dni hrvatske županije, posebno zagrebška, ki se je pripravljala na pot že dalje časa, ali ni mogla zbrati dosti popotnikov, kajti veliki župan zagrebški je hotel, da prekosi vse ostale s številom svojih vernih spremljevalcev. Že dva meseca je v zagrebški županiji ves službeni svet na nogah. — Tukaj se nagovarja z lepa, tamkaj se zapoveduje službeno, da ne sme manjkati nobeden, katerega je označil zagrebški veliki župan za svojega popotnika. Do 2000 oseb se je imelo zbrati do 8. septembra. In od teh 2000 oseb jih je moralo iti 1800 po zapovedi na razstavo in sicer na stroške občinske, kar bode stalo najmanj 14.000 gld. Samostalnih in neodvisnih oseb je mej temi potovalci komaj 100, in samo ti potujejo na svoje stroške. Najneodvisnejše se je pokazalo duhovništvo, ker se jih je zglasilo za potovanje le 6. Najbolje zastopani so židje, ki so postali tudi že pri nas prvi širitelji mažarske ideje. Z njimi bode imel hrvatski narod še hude borbe ne samo v gmotnem, nego tudi v duševnem pogledu. V novejšem času se je ta življ oklenil sedanje vlade, ker more na ta način gmotno bolje napredovati, a da se vladi še bolj ulaska, podpira jo tudi v težnji za mažarizacijo. — Najbolji dokaz za to so vukovarski židje, ki zahtevajo, da se

uči mažarski obligatno na tamošnjih šolah. A ta slab primer bodo posnemali tudi drugodi, saj jih je po mestih že tako odveč.

Veliki župan zagrebški, pravi mojster v takih podjetjih, kjer je treba pokazati privrženost do širje domovine Ogerske, se ni zastonj trudil, kajti njegovi sopotniki bodo zares znatno pomnožili število dosedanjih obiskovalcev milenijske razstave, kar je za Mažare tudi potrebno, ker le pičlo je število dosedanjih obiskovalcev. Je li pa veliki župan dosegel tudi drugi svoj cilj, da je pridobil svoje sopotnike tudi za mažarsko idejo, o tem resnobno dvomimo in v tem se vara on, kakor vsi oni, da obišče čim več Hrvatov to razstavo, saj že način sam, kako se ta potovanja pripravljajo, dovolj dokazuje, da se Hrvati le s silo odločijo za pot v Pešto.

Najžalostnejše pa je pri vsem tem, da se troši denar v te nekoristne manevre naših velikih županov, mestó da se celijo z njimi rane siromašnega naroda, ki gleda z velikim strahom v bližnjo bodočnost, kajti zanj ne skrbi nobeden, a sam si v teh velikih nadlogah ne more pomagati. „Gospodar, kruha, kruha!“ doni iz vseh kotov Hrvatske, ali žalibog nikogar ni, ki bi hotel uslišati ta žalostni glas zatrtega naroda.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 14. septembra.

**Po deželnozbornskih prvotnih volitvah na Koroškem.** Osrednji volilni odbor zedinjene katoliške stranke objavlja sedaj ob koncu prvotnih volitev za deželni zbor lepe vspehe, kateri so se dosegli v marsikaterem kraju po hudem, vročem boju. Ob ti priliki se pa odbor z veseljem ozira na sijajne zmage, katere so dosegli slovenski volilci, ki se niso zbal strupenih pušic, ne silovitih navalov od nemško liberalne strani, marveč stali trdno, neomahljivo do zadnjega trenutka. Ob enem se pa tudi niso sramovali oddati svojih glasov za katoliške nemške kandidate, koder so uvideli, da bi slovenski nikdar ne mogli prodreti, dobro vedoč, da se s tem nikakor niso pregrešili zoper svoja narodnostna načela, kajti katoliški nemški močje bodo itak vselej pravični nasproti Slovencem. In kakor Slovenci, tako so postopali tudi Nemci v mešanih krajih in brez pomisleka klanjali se nasvetom osrednjega odbora. Z vspehom, katerega so dosegli zedinjeni katoliški Slovenci in Nemci, smemo biti popolno zadovoljni, posebno še, ako se oziramo na velikanske ovire od strani mogočnih in vplivnih nasprotnikov. Ako se pa vendar ni doseglo še toliko, kakor bi bilo želeli, vendar ne smemo obupati, kajti korak za korakom se bo doseglo vse.

**Strankarski shod dalmatinskih pravašev.** Nedavno smo že omenili, da je sklenila pravaska stranka prirediti shod v Spljetu, na katerem bi se kolikor možno mirnim potom razsodil

prepir mej Hrvati in Dalmatinci. Ta shod se je vršil minulo sredo. Vdeležilo se ga je blizu 200 pravašev iz vseh delov Dalmacije. Z ozirom na že omenjeno točko se ni ničesar sklepalo, pač pa so vsi odločno obsojali Folnegovićevo stališče. Vprašanje gledé zedinjenja Dalmacije s Hrvatsko se je odstavilo z dnevnega reda, ker stranka ni spremenila svojega stališča. Nadalje se je soglasno vsprejela resolucija, v kateri se zborovalci izjavljajo proti nameravani ustanovitvi italijanske šole v Spljetu, ter vsprejel sklep, da se povodom bodočih volitev sklene kompromis z nacionalci tam, kjer se bo šlo proti italijanskim in srbskim kandidatom.

**Poljedelski kongres na Dunaju.** Po prizadevanju neumorno delujoče protisemitske stranke se je sešlo včeraj nad 10.000 kmetov in njihovih zastopnikov v magistratnih prostorih na Dunaju na prvi nižjeavstrijski poljedelski kongres. V ime vlade je zborovalce pozdravil nižje-avstrijski namestnik grof Kiemansegg, katerega so navzoči navdušeno pozdravljali, ter izjavil v ime po upravlilih zadržanega poljedelskega ministra, da vlada pripoznava veliko važnost kmečkega stanu in si bode vedno prizadevala, kolikor možno pospeševati opravičene interese tega stanu in jih zjednačiti z onimi ostalih slojev prebivalstva. Posebno se zanima vlada za prvo točko dnevnega reda, za strokovne kmetijske zadruge, glede katerih je v zbornici že predložila načrt zakona. Konečno želi namestnik najboljšega uspeha posamnim razpravam. Podžupan dr. Lueger pozdravi shod v ime mesta Dunaja, na kar se prične stvarna razprava. Zborovalci so soglasno vsprejeli resolucije glede kmetijskih zadrug, zemljiškega davka, lovskega zakona, dalje glede odškodovanja povodom raznih uim, glede ubožnega zakona, domovinskega prava, raznih poljedelskih šol itd. Vsprejele so se konečno tudi zelo važne resolucije glede zasebnih zavarovalnic, katere morajo pripadati, dokler jih ne izpodrinejo javne deželne ali državne zavarovalnice, pod strogo nadzorstvo, kakor tudi glede žitnih in sadnih borz. Vse resolucije so bile sestavljene v smislu že znanih protisemitskih gospodarskih zahtev. Dr. Lueger je poročal nato o trgovinskih pogodbah, omenjal pogajanje glede obnovitve pogodbe z Ogersko in predlagal resolucijo, v kateri zborovalci izjavljajo, da se sme pogodba z Ogersko le tedaj obnoviti, ako se znatno zviša kvota ogerske polovice in dá zadostno poroštvo, da se ogerska vlada strogo ravna po določenih pogodbah. Shod se je izrekel slednjič tudi za avstrijsko državno banko. K sklepu je prebral predsednik brzojavko poljedelskega ministra iz Bukovine, kateremu se je shod brzojavno zahvalil. Mej burnimi živijo-klici se je nato sklenilo, da se odpošlje predsedstvo kot deputacija k cesarju.

**V ogerski poslanski zbornici** se vrši te dni zelo zanimiva razprava gledé razsodništva pri volitvah. V predlogi se določa, da je najvišji sodni dvor v posamnih slučajih pozvan odločevati o po-

grškega patrijarha. Bil je to jeden redkih slučajev, da se je sultan spozabil ter veleposlanika počastil s kratkimi besedami. Capello, beneški zastopnik, je bil „pozabil prinesiti ključ od Kandije; zato ni dobil kaftana, marveč so ga vrgli v ječo v Drinopolju, kjer je 10 let, do 1662, zaman čakal rešitve.“

Še „prijaznejši“ so bili veliki vezirji z evropskimi poslaniki. Tako se je l. 1577 poljski poslanik Dziezek pritoževal o tatarskih napadih v poljske pokrajine; veliki vezir Mohamed Sokol ga imenuje „hudobnega pritepenca“. Leta 1591 je veliki vezir Sinan, ki je v mladosti v Albaniji pasel svinje, zahteval od cesarskega veleposlanika dr. Pezzena 1000 srebrnjakov, a ta mu jih ni hotel dati. „Kdo“, zakriči divji Albanec, „je dal dunajskemu kralju oblast, da slabe pisarje imenuje za veleposlanike?“

Pezzen odgovori: „Cesar ima oblast, da svoje pisarje imenuje za veleposlanike, kakor sultan, da svinjske pastirje postavi za velike vezirje.“ Sinan reče smehljaje spremstvu: „Glejte ga nevernega ničvredneža, ki poginja v svojem zasramovanju!“ Ko l. 1657 francoski veleposlanik de la Haye velikemu vezirju Derviš-paši naznani neko zmago svojega kralja, zavrne ga olikani vezir:

„Mojemu gospodu sultanu, je malo na tem, ali svinja požre psa, ali pes svinjo.“

Veleposlaniki so večkrat morali molčati, če so jim janičarji prebirali rebra ali „lepe“ pravili v obraz; včasih so se tudi sprijeli z velikim vezirjem. Kedar je sultanov prvi minister milostno govoril s

kakim veleposlanikom, sedel je na mehkih blazinah na vzvišenem prostoru, a veleposlanik pred njim na lesenem stolu brez naslonila. Jedni so molčali, drugi se pritoževali zaradi tacega poniževanja. Tako je francoski veleposlanik Nointel dne 2. maja 1677 obiskal velikega vezirja Mustafu-pašo; dal pa so mu nižji stol, kakor je bil vezirjev sedež. Zato ukaže slugam, da mu postavijo stol gori poleg vezirjevega sedeža. Veliki vezir pa mu odgovori, da z njim ne govori, ako ne postavi stola doli pred sedež. Nointel odgovori, da ima oblast nad stolom, a ne nad njegovo osebo. Sedaj planejo nanj sluga ter ga pahnejo na zrak. Veleposlanik pobere svoje darove ter odide v svojo vilo, veliki vezir pa gre poročat sultanu, češ, naj se ne čudi, ker Francozi so itak vedno prismojeni.

L. 1684 so poslaniki dobili čast, da so smeli sedeti tako visoko, kakor turški vezirji. Najraje pa so Turčini zasmehovali evropske poslanike, da so mimo njih gonili v vojski vjete kristijane, možke, ženske in otroke, ali pa nosili odsekane glave, kakor n. pr. dne 9. decembra 1575 pred avstrijskim poslanikom, baronom Ungnadom, ki je potem glave odkupil za 50 srebrnjakov. Mufti Behaji effendi se je l. 1650 sprl z angleškim veleposlanikom ter ukazal njega in njegovega tolmača preteptati in zapreti v hlev. Večkrat so morali poslaniki s turško armado v boj, tako Lasky do Bude; izpustili so ga pol mrtvega v Belemgradu. Še slabše se je godilo zastopnikom malih držav; sploh pa so smeli poslaniki

občevati med seboj le z dovoljenjem velikega vezirja. Še pisma niso bila varna, zato so imeli poslaniki tajne kurirje.

Posebno nerodno je bilo za poslanike, ki niso umeli turškega jezika in so se morali posluževati tolmačev. Ti tolmači so tekom časa postali važne osebe. Bili so večinoma Grki ali drugi renegatje. Ker jim ni bilo vedno zaupati, rabili so poslaniki v občevanju s Turki posebne dragomane, potomce grške in genoveške. A tudi ti „gospodje besede“ so jih često prevarali. Sicer pa tudi ti tolmači niso imeli prijetnega življenja, ako so bili zvesti svojim poslanikom. Turška zgodovina vé mnogo povedati, koliko so jih pretepli in pomorili.

Tako je beneški tolmač Borissi l. 1620 zahteval od turške vlade, da plača odškodnino za ugrabljeno galero. Veliki vezir Ali-paša ga je ukazal zadaviti. Na kol so obesili l. 1632 francoskega dragomana Baltazarja, ker je bil razžalil velikega admirala; obesili so l. 1649 beneškega tolmača Grilla. Mnogo drugih so rabljali skrivaj pomorili. Zopet drugi turški tolmači so se povzpeli do velicij časti v turški državi. Tako znan Mavrocordato in Panagioti; tolmač Gratiani je postal celó vojvoda na Naksosu in knez moldavski.

Minuli so časi turškega despotizma; danes razpada turško carstvo in zastopniki evropskih velesil ukazujejo ob „Zlatem rogu“. Upamo, da bodo evropski zastopniki kmalu rekli ob odru „turškega bolnika“: Mir njegovemu pepelu!

samnih volitvah, katere se po vladnem mnenju niso izvršile pravilno, ali zoper katere so se vložili ugovori. Najzanimivejša pa je določba v predlogi, s katero namerava liberalna vlada vzeti cerkvi vsak vpliv pri volitvah. Liberalna židovska klika se že veseli, da bode s tem korakom popolno onemogočena vsaka agitacija od strani duhovščine, in se prav marljivo pripravlja za bodočo bitko v zbornici. Katoliški ljudski zastopniki bodo sicer storili svojo dolžnost in v obeh zbornicah krepko pobijali liberalne ideje in nakane, toda v sedanjih razmerah ni upanja, da bi zmagala katoliška stranka. Iz vseh teh in enakih priprav in vladnih predlog se pa jasno razvidi, kako se vladna liberalna stranka boji nove katoliške ljudske stranke, katere delovanje bi najraje v kalu zatrla, a se jej ne bode posrečilo. Le še malo časa in liberalni mogočnosti je odklenkalo.

**Mesto ruskega zunanjega ministra** se bo spopolnilo baje še le po vrnitvi carja s potovanja. Glede osebe Lobanovega naslednika še ni nič gotovega. Razni listi navajajo imena raznih odličnih ruskih državnikov, toda do sedaj so še samo gole kombinacije brez vsake istinite podlage. Po mnenju ruskih časnikov ima največ upanja Šiskin, sedanjí začasni vodja zunanjega ministerstva in najbližnji sodelavec pokojnega Lobanova. Nemški in avstrijski listi še vedno upajo, da car odlikuje s to častjo poslanika Kapnista, ostali pa pišejo o poslanikih Staal, Mohrenheim, Osten-Sacken in Relidoff. Za Avstrijo bi bil seveda najboljši poslanik na Dunaju grof Kapnist.

**Dogodki na turških tleh.** Akoravno so za sedaj za nekaj časa končani vedni boji in prepiri mej krščanskimi in mohamedanskimi prebivalci na otoku Kreti, vendar prebivalstvo še ni zadovoljno. Na čelo uprave je sicer dobilo glavnega guvernerja, kakoršnega si je želela velika večina, tudi dovoljene reforme jim po večini ugajajo, toda manjka jim potrebnih sredstev, s katerimi bi mogli zboljšati in popraviti vse krivice, katere so provzročili ljuti, krvavi boji. Domovja, polja in vse premoženje Krečanov je bilo uničeno. Sedaj se vrše dogovori mej poslanci in generalnim guvernerjem glede najetja posojila v znesku 60.000 turških funtov, kateri naj bi se povračevali s triodstotnim povišanjem izvozne carine. Veliko preglavico delajo tudi krečanski Turki, ki se pod sedanjimi pogoji ne marajo vrniti na svoja posestva. Konzulom so izjavili, da se podajo iz trdnjav na domovja le tedaj, ako se nastavi neodvisen vojaški guverner, ako se guvernerju zabiči, da ne sme nikogar pregnati iz dežele. Konečno zahtevajo mej drugim, da se ustanovi posebna banka, katera naj bi dajala posojila pomoči potrebnim. Poslaniki v Carigradu nočejo ničesar slišati o teh zahtevah in so turškim zastopnikom že namignili, da se ne smejo več pogajati glede ustave na Kreti. Vsled tega še vedno vre mej Turčini, ki se sem ter tja znosijo nad krščanskimi prebivalci. Od odločnosti guvernerja je sedaj odvisno, se li udajo kmalu in brezpogojno turški nemirneži.

## Cerkveni letopis.

### Brzjavka avstrijskim romarjem v Lourdu.

O sklepu letošnjih duhovnih vaj dne 4. sept. je sprožil preč. g. župnik Janez Tavčar nasvet, da bi se poslala avstrijskim romarjem, ki so imeli prav tisti dan dospeti v Lourdu, brzjavka. Ta je res dospela in se z veseljem sprejela, kakor je čitati v „Vaterl.“ z dne 12. sept. t. l. Sostavljena je bila v francoščini in se je glasila po naše: Odboru avstrijskih romarjev v Lourdu. Zadržani osebno se vdeležiti romanja spremljamo vas v duhu in se priporočamo vašim molitvam v Lourdu in Paray-le-Monial-u. Brezmadežno Spočetje, prôsi za Avstrijo!

Duhovniki ljubljanske škofije o duhovnih vajah s svojim škofom.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. septembra.

(Vmeščenje.) Mil. gospod knezoškof se včeraj, v nedeljo po slovesni sv. maši preč. gosp. Andreja Kalana vmetili na podeljeni mu Čemažarjev kanonikat.

Najbolje priporočena  
za preskrbljenje vseh  
v **kurznem listu**  
zaznamovanih  
menic in vrednostij

(Ministerski predsednik grof Badeni) se je včeraj zvečer z brzovlakom peljal skozi Ljubljano na Dunaj.

(Osebná vest.) Nadučiteljem na tukajšnji deški ljudski šoli nemškega „schulvereina“ je imenovan Adolf Weinlich iz Prage.

(Dnevni red) izredni seji občinskega sveta ljubljanskega, v torek, dne 15. septembra 1896 ob šestih zvečer v mestni dvorani. 1. Predsedstvena naznaila. 2. Citanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Volitev dveh zastopnikov občinskega sveta v šolski odbor za c. kr. obrtne strokovne šole v Ljubljani. 4. Pravnega in personalnega odseka poročila: a) o dopisu deželnega odbora, zadevajočem podiranje prtičnih prostorov hiše Jurija Auerja v Ljubljani, v Gledaliških ulicah h. št. 12; b) o predlogu magistratovem glede imenovanja načelnika za trnovski okraj. 5. Stavbinskega odseka poročila: a) o pritožbi Andreja Coklja proti odloku mest. magistrata glede poprave hiše; b) o pritožbi Josipine Zupančič-Bettetto proti odloku mest. magistrata glede zgradbe metlarske lope. 6. Šolskega odseka poročilo o računih za porabo dotacije okr. učiteljske knjižnice v znesku 50 gl. za l. 1895. 7. Regulačnega odseka poročilo o otvoritvi podaljšanih Poljskih ulic. 8. Pravnega in personalnega odseka poročila: a) o prošnji policijskega komisarja Frana Podgorška za vštete službenih let v državni službi v pokojninski čas; b) o prošnji istega za povrnitev potnih stroškov; c) o prošnji ml. Karola Kowatscha za podaljšanje konkretne penzije; d) o prošnji ml. Albertine Hengthaler za podaljšanje miloščine; e) o prošnji detektiva M. Šuber za podporo; f) o disciplinarni zadevi proti mestnemu slugi Mihaelu Jeločniku. 9. Direktorija mestnega užitninskega zakupa poročila: a) o uspehih mest. užit. zakupa v l. polletji 1896. l.; b) o izdaji pooblastila za ravnatelja mest. užit. zakupa. 10. Regulačnega odseka poročila o odkupih hiš in zemljišč nastopnih posestnikov: a) Antona Premk v Gradišči h. št. 2; b) deželnega odbora kranjskega kot posestnika redutnega poslopja; c) Josipa Lokar v Vegovih ulicah h. št. 10; d) Cecilije Kavčnik v Vegovih ulicah h. št. 12; e) Karoline Treo na Sv. Petra cesti h. št. 25; f) Ivana in Ivane Godec v Židovski stezi h. št. 4; g) Mihaela in Marije Kosak na Sv. Petra cesti h. št. 64; h) Frana Doberleta na cesti v mestni log h. št. 7; i) Uršule Štupica v Kolodvorskih ulicah h. št. 8 in j) Josipa in Magdalene Pock na Starem trgu h. št. 8 in 14.

(Mrtvo truplo) so v petek na Fužinah pod Ljubljano potegnili iz Ljubljance ter prepeljali v mrtvašnico pri D. Mariji. Truplo ima rane na glavi in utegne biti Jero Carman.

(Ušel) je 9. t. m. zjutraj delavec prisilne delavnice Jurij Petrovnik s Koroškega, ki je bil na delu pri baronu Bornu pri Trziču.

(Ozir novega katekizma) za slovenske škofije povemo na razna vprašanja, ki so nam došla, da „veliki“ katekizem pač kmalu stopi v veljavo, a ta se bode rabil zlasti na srednjih šolah mesto doseďanjega Lesarjevega, ki je celoma pošel. Ljudske šole pa v šolskem letu 1896/97 obdrže še doseďanje katekizme, ker novi niso še natisnjeni.

\* \* \*

(V Mavhinjah) na Krasu so oboleli otroci za škardatino, zato so šolo zaprli.

(Vihar.) V noči 10. sept. je bil hud vihar in nevihta po Krasu. Vse že tako slabe poti nekaterih občin so sedaj tako razorane, da človek peš in prazen s silo komaj in komaj gre. Želeti bi bilo, da bi si okrajni cestni odbor natanko škodo ogledal in kaj ukrenil, da se ceste stalno in dobro popravijo, ali pa z novimi nadomestijo.

(V Devinu) ustanovili so menda „Sokolovo društvo“. Starosta mu je g. M. Ples župan Devinski. Neki bivši hlapec, potem gostilničar in postiljon Dom. Buda, rojen v Komnu, prodal je svojo hišo, da bi služila „Legi nazionale“ za poitaljanjenje uboge Devince. Domača izdajica! — Mož in žena (bivša hlapec in dekla „Menigo in Pepa“) govorita med sabo samo italjanski.

(Nova sv. maša.) Dne 20. t. m. bo vsakoletna slovesnost žalostne Matere Božje pri sv. stopnicah na Gradu v Mirnu (na Goriškem); ob jednom sveta

nova maša, katero bode daroval čast. gosp. Josip Ferfolja.

\* \* \*

(Deputacija okrajnega zastopa ptujskega), zastopana po načelniku Jožefu Zelenik-u, podnačelniku notarju Olgan-u in odborniku Antonu Gregorič-u je bila dne 11. septembra t. l. sprejeta po eksce-lenci c. kr. namestniku v posebni avdijenci, da izprosi izdatne državne podpore za posestnike ptujskega okraja, ki so bili letos po toči, povodnji in drugih nezgodah tako bridko prizadeti. Deputacija povdarjala je posebno veliko bedo, ki preti Haložanom vsled trtne uši in toče, povdarjala pa je tudi veliko denarno stisko, ki je nastala vsled ustavljenja vseh živinskih sejmov, ter prosila, da se v tem oziru kar najhitreje živinorejcem pomaga. Gospod c. kr. namestnik sprejel je deputacijo z veliko prijaznostjo, dal se informirati o vseh težnjah, ter obljubil, da bode storil vse, kar je v njegovih močeh. Gospod deželni živinozdravnik dr. Schindler izrazil je veliko nevoljo nad onimi živinskimi kupci, ki so zanesli živinsko kugo sem, a obljubil je tudi, da bodo sejmí takoj odprti, ko kuga poneha.

(Volitve na Spod. Štajerskem.) V mariborskem političnem okraju je izvolitev obeh slovenskih kandidatov zagotovljena, in ta sta gg. Fran Robič in župnik Lendovšek. Navzlic temu Nemci vsiljujejo nekega Girstmayerja, ki pa bode s svojimi pristasi lepo pogorel. Da se slovenski glasovi ne razcepijo, izjavlja g. Fr. Mlakar, da na noben način ne kandiduje. Kot kandidat za ljutomerski okraj pa se nekda vsiljuje znani Bračko.

\* \* \*

(V Sarajevu) je bila dne 8. t. m. slovesno posvečena semeniška cerkev. Slovesnosti so se udeležili načelniki vseh uradov, biskupa iz Banjaluke in Mostara ter djakovski biskup dr. Strossmayer, katerega je bil sarajevski nadbiskup dr. Stadler že na kolodvoru slovesno pozdravil v imenu katolikov. — Slavnostni govor je govoril dr. Strossmayer.

## Društva.

(Vabilo na veselico) katero priredi podružnica sv. Cirila in Metoda v Zalcu dne 20. sept. t. l. v prostorih gospe E. Hausenbichler. Vspored: 1. Nagovor. 2. Volarič: „Pogovor z domom“, mešani četverspev. 3. „Krst pri Savici“, deklamacija. 4. P. H. Satner: „Se enkrat kakor nekđaj“, moški četverspev. 5. Gledališka predstava „Klobuk“, veseloigra v enem dejanju. 6. P. H. Satner: „Pogled v nedolžno oko“, moški četverspev. 7. A. Foerster: „Kitica“, mešani četverspev. 8. „Oljki“, deklamacija. — Med posameznimi točkami sodeluje na glasoviru iz prijaznosti blgr. gosp. baron Ed. pl. Grutschreiber. Slednjič prosta zabava s petjem itd. — Vstopnina: Prvi sedeži 1 krono, drugi sedeži 30 kr.; kdor stoji, plača 20 kr.; dijaki so vstopnine prosti. — Začetek ob 6. uri zvečer. — K obilni vdeležbi najprijazneje vabi odbor.

## Telegrami.

**Dunaj, 14. septembra.** „Fremdenblatt“ poroča: Presvetli cesar je imenoval mesto umrlega grofa Szecsen bivšega sekojskega načelnika v zunanjem ministerstvu grofa Czirakya, dvornim nadmaršalom.

**Dunaj, 14. septembra.** Ministerski predsednik Badeni se je povrnil iz Primorske. Pri odhodu iz Pulja je izrazil županu zahvalo za prelepi sprejem. V Divači, ki je bila vsa v zastavah, je ces. namestniku še jedenkrat zatrdil popolno zadovoljnost s potovanjem po Primorski, katerega se bode vedno z veseljem in hvaležnostjo spominjal.

**Most, 14. septembra.** Minula noč je bila popolno mirna. Včeraj dopoldne je dospel v mesto ces. namestnik.

**Sredec, 14. septembra.** „Agence Balcanique“ poroča: Mestne občinske volitve v Sredecu in drugih mestih so se vršile mirno. Kolikor je do sedaj znano, so zmagali večinoma vladni kandidati.

**Atene, 14. septembra.** Tukajšnje časopisje zelo laskavo piše o zopetni izvolitvi Berovič-paše za krečanskega guvernerja.

## Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov  
antirheumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).  
Cena steklenici 25 kr. 126 (50—29) 5

## Menjalnica bančnega zavoda

# Schelhammer & Schattera

## Wien,

I. Bazirk,  
Stefansplatz  
Nr. 11, Parterre.

zuslag-a. — Kircher iz Mureck-a. — Maly iz Tržiča. — Brezovar iz Medvod. — Slave s Kranjske Gore.

Pri **Maliču**: Lička, Koehl, Baumgartner z Dunaja. — Treuner iz Grada. — Sauer iz Vel. Kaniže. — Zechner iz Brežice. — Gantar iz Čermošnje. — Schreiber iz Lundenburg-a. — Gula iz Trsta. — Zviebl iz Grossstübing-a. — Kaus iz Lipnice.

Pri **Lloydu**: Schmied iz Grada. — Skopal iz Novega Mesta. — Fabiani iz Sevnice. — Leskovic, Glaser z Dunaja. — Rechnitzer iz Radgone. — Skušek iz Metlike.

Pri **Bavarskem dvoru**: Gutmann iz Celja. — Cerno iz Susevere. — Hönigmann, Mihič iz Kočevja. — Pravisani iz Vidna.

Pri **avstrijskem caru**: Novak iz Trojan. — Jezire iz Sele. — Koželj iz St. Gotarda.

Pri **Južnem kotodvoru**: Marok iz Kostanjevice. — Bukvich z Dunaja. — Kukmann iz Pulja. — Otner iz Linca.

#### Meteorologično poročilo.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi   | Nebo        | Mokrina 24. urah v mm. |
|-----|----------------|------------------------|------------------------|-----------|-------------|------------------------|
| 14  | 9. izvečer     | 733.7                  | 13.7                   | sl. jvzh. | skoro jasno |                        |
| 15  | 7. zjutraj     | 737.6                  | 12.0                   | sl. sever | megla       | 18.5                   |
|     | 2. popol.      | 738.3                  | 20.0                   | sl. sszh. | jasno       |                        |

Srednja večerajšnja temperatura 13.5°, za 1.5° nad normalom.

Boljša rodbina (uradniškega stanu) **vsprejme**

## jednega ali dva dijaka

na hrano in stanovanje. — Francov nasip št. II, III. nadstropje. 645 3-1

## Prodaja materijala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani prodajam po nizki ceni

## stavbinski in drugi materijal,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd. na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14.

**Val. Accetto,**  
zidarski mojster.

554 62-17

## „Glasbena Matica“ v Ljubljani.

### Naznanilo

o XV. šolskem letu 1896/97.

Vpisovanje se vrši 17., 18. in 19. septembra dopoldne od 11. do 12. in popoldne od 4 do 6. ure v prostorih društvene šole na Bregu h. št. 20, II. nadstropje (Cojzova hiša).

Poučevanje se prične v ponedeljek, dné 21. septembra.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, zborovo petje (dekliški, deški in dijaški } pouk je brezplačen. moški zbor).

Harmonija, kontrapunkt, solopetje, glasovir, gosli. } učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 glđ. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsakega gojenca 1 glđ.

Stariši gojencev morajo biti društveniki „Glasbene Matice“: če niso še društveniki, plačajo pri vpisu gojenca 2 glđ. letne društvenine.

625 3-3

Odbor.

### Zahvala.

645 1-1

Za izraze sočutja ob bolezni in smrti nepozabnega soproga, oziroma brata, gospoda

## Ivana Dolenc-a

in za častno spremstvo k zadnjemu počitku, osobito prečastiti duhovščini, gospodom pevcem in vsem drugim od blizo in daleč izrekajo najsrčnejšo zahvalo

žalujoči ostali.

V Stari Loki, dné 15. septembra 1896.

## Več stanovanj je oddati.

Največje (4 sobe in kuhinja) za 180 glđ., najceneje za letnih 90 glđ.

Natančneje se izve pri lastniku **Trškaniu v Vodmatu.** 627 3-3

## Dijaki

638 3-3

z dobro postrežbo se sprejmejo v stanovanje in hrano.

Stari trg št. 26, I. nadstropje.

Št. 2.6127.

## Razpis službe.

620 3-2

Na novo ustanovljeni mestni slovenski višji dekliški šoli v Ljubljani, koje prvi letnik se ima vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dné 22. julija t. l. otvoriti vsaj s 1. novembrom tekočega leta, je namestiti

## službo nadzorovalne dame

s plačo po dogovoru.

Prosilke za to službo naj vložé svoje z dokazili o usposobljenosti, rojstvu in domovinstvu opremljene prošnje

do konca meseca septembra t. l.

pri podpisnem magistratu, in sicer one, ki so v kaki javni službi, potom predstojnega oblastva.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dué 3. septembra 1896.

### Knjigarna

## Kleinmayr-ja in Bamberg-a

v Ljubljani na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo 637 6-3

## popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in vnanjih učiliščih uvedenih

## šolskih knjig

v najnovejših izdajah broširanih in v trdnih šolskih vezih po najnižjih cenah.

Seznami uvedenih knjig se oddajajo zastoj.

## Dunajska borza.

Dné 15. septembra.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Skupni državni dolg v notah                    | 101 glđ. 65 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru                   | 101 „ 60 „      |
| Avstrijska zlata renta 4%                      | 123 „ 40 „      |
| Avstrijska krona rent 4%, 200 kron             | 101 „ 30 „      |
| Ogerska zlata rent 4%                          | 122 „ 20 „      |
| Ogerska krona rent 4%, 200 kron                | 99 „ 35 „       |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glđ.        | 952 „ — „       |
| Kreditne delnice, 160 glđ.                     | 367 „ 75 „      |
| London vista                                   | 119 „ 60 „      |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 58 „ 62 1/2 „   |
| 20 mark                                        | 11 „ 73 „       |
| 20 frankov (napoleonor)                        | 9 „ 53 1/2 „    |
| Italijanski bankovci                           | 44 „ 30 „       |
| C. kr. cekini                                  | 5 „ 65 „        |

Dné 14. septembra.

|                                             |                 |
|---------------------------------------------|-----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 glđ.         | 144 glđ. 50 kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 glđ.         | 156 „ — „       |
| Državne srečke l. 1864, 100 glđ.            | 190 „ — „       |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron  | 99 „ 40 „       |
| Tisine srečke 4%, 100 glđ.                  | 139 „ — „       |
| Dunavske vravnave srečke 5%                 | 127 „ 75 „      |
| Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878          | 108 „ 25 „      |
| Posojilo goriškega mesta                    | 112 „ — „       |
| 4% kranjsko deželno posojilo                | 98 „ 75 „       |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% | 99 „ 35 „       |
| Prioritetne obveznice državne železnice     | 235 „ — „       |
| „ „ južne železnice 3%                      | 172 „ — „       |
| „ „ južne železnice 5%                      | 128 „ 75 „      |
| „ „ dolenskih železnic 4%                   | 99 „ 50 „       |

|                                                   |                |
|---------------------------------------------------|----------------|
| Kreditne srečke, 100 glđ.                         | 197 glđ. — kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glđ.         | 142 „ — „      |
| Avstrijskega ručnega križa srečke, 10 glđ.        | 18 „ 25 „      |
| Rudolfove srečke, 10 glđ.                         | 23 „ — „       |
| Salmove srečke, 40 glđ.                           | 69 „ 50 „      |
| St. Genois srečke, 40 glđ.                        | 70 „ 50 „      |
| Waldsteinove srečke, 20 glđ.                      | 60 „ — „       |
| Ljubljanske srečke                                | 22 „ 75 „      |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glđ.           | 156 „ — „      |
| Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. | 3415 „ — „     |
| Akcije tržaškega Lloydja, 500 glđ.                | 434 „ — „      |
| Akcije južne železnice, 200 glđ. sr.              | 102 „ — „      |
| Dunajskih lokal. železnice delniška družba        | 62 „ — „       |
| Montanska družba avstr. plan.                     | 84 „ 70 „      |
| Trboveljska premogarska družba, 70 glđ.           | 154 „ — „      |
| Papirnih rubljev 100                              | 127 „ 67 „     |

### Nakup in prodaja

vakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Kavarovanje za grube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kalantna izvršitev naročil na borzi.

### Menjarnična delniška družba

„MERCUR“  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.